

ODEZWA

DO WIELEBNEGO DUCHOWIEŃSTWA W SPRAWIE NIESIENIA
POMOCY BEZROBOTNYM.

Niedostatek, jaki prawie wszystkim dzisiaj dokucza, najbardziej dotknął tych, którzy z pracy utrzymywali siebie i swoje rodziny, a którzy pozostali bez pracy i zarobku z powodu powszechnego zastoju.

Nadchodząca zima grozi głodem licznym rzeszom robotników i ich rodzinom. W społeczeństwie chrześcijańskim nikt nie powinien z głodu umierać i źleby to świadczyło o naszej wierze, gdybyśmy obojętnie spoglądali na skrajną nędzę naszych braci w Chrystusie.

Pokażmy, żeśmy uczniami Chrystusa, który miłość bliźniego postawił jako znamię prawdziwego chrześcijanina. Pokażmy, żeśmy synami tych pierwszych chrześcijan, którzy tak się nawzajem miłowali, że nędzarzy i żebraków wśród nich nie było.

Zapewne niewielu zasobnych wśród nas, ale z łaski Bożej wielu jest takich, którzy mają się jeszcze czemś podzielić z uboższymi od siebie. Mam tu na myśli środki żywności, których nam P. Bóg nie poskąpił, a których dla wszystkich wystarczyć powinno.

Przewielebne Duchowieństwo, a zwłaszcza Księży Proboszczów proszę, aby wiernie spełnili swoje obowiązki względem cierpiących niedostatek. Sami niewiele mogą pomóc, ale powinni zachęcić swoich parafjan do ofiarności i zorganizować opiekę nad głodnymi. Po wsiach takich nie będzie dużo, ale za to bardzo wielu w miastach większych i przemysłowych środowiskach, gdzie dużo znajduje się bezrobotnych. Dla nich to przedewszystkiem tworzą się komitety powiatowe, by im w ciągu zimy dostarczyć żywności i dla tych komitetów proszę Przew. Duchowieństwo o poparcie.

Zapewne w dzisiejszych warunkach trudno się spodziewać z parafij wiejskich ofiar pieniężnych, mam jednak nadzieję, że rolnicy zachęceni przez swoich Duszpasterzy nie odmówią ofiary w zbożu, które następnie przesłane do Komitetów powiatowych, będzie pomocą i ratunkiem dla bezrobotnych i głodnych.

Tarnów, dnia 2 października 1931.

† LEON, Bp.

Dekret św. Kongregacji Soboru w sprawie noszenia sutanny przez duchownych.

Na zasadzie mądrych przepisów Kościoła zewnętrzna powaga i przyzwoitość szat osób duchownych, do służby Bożej powołanych, ma być oznaką wewnętrznej doskonałości tychże osób i ma wyróżniać je wśród świata. Szaty duchowne jakkolwiek w różnych czasach i miejscowościach różny miały krój i barwę, zawsze jednak zachowały i zachowują coś stanowi duchownemu szczególnego i właściwego, dlatego szatą kościelną się zowią i za taką są uważane.

Przepis w tej sprawie obowiązujący, zawiera się w kan. 136 § 1 Prawa Kan. i brzmi w ten sposób: „Wszyscy duchowni obowiązani są do noszenia należytej odzieży duchownej, stosownie do uprawnionych zwyczajów miejscowych i przepisów Ordynarjusza; mają mieć skromnie utrzymane włosy i mają nosić tonsurę, chybaby powszechnie przyjęty zwyczaj na to nie pozwalał“.

Tymczasem wiadomo św. Kongregacji Soboru, że nie wszystkie osoby duchowne, w niektórych zwłaszcza krajach, stosują się do wspomnianego wyżej kanonu. Nie brak bowiem takich kapłanów, którzy, lekceważąc swą godność i szacunek stanowi należy, wbrew uprawnionym zwyczajom i przepisom Ordynarjatu, nawet publicznie używają odzieży co do barwy i formy zupełnie świeckiej i nie noszą tonsury. Stąd wierni nie mają dla stanu duchownego należytego szacunku, samo zaś duchowieństwo naraża się na niebezpieczeństwo postępowania w sposób niewłaściwy i niezgodny ze swem powołaniem, a — od czego Boże uchroni — nawet naraża się na odstępstwo od stanu duchownego. Nie brak takich kapłanów, którzy ubrani po świecku, czynności święte w kościele sprawują, zasiadają w konfesjonale, Mszę św. odprowadzają, udzielają Komunii świętej.

Celem usunięcia wszelkich w tej sprawie nadużyć, a zarazem utrwalenia i zabezpieczenia karności kościelnej, św. Kongregacja Soboru niniejszym dekretem rozkazuje, iżby wszyscy duchowni zawsze nosili publicznie oprócz tonsury, odpowiednią sutannę kapłańską, nawet podczas letnich wakacyj, mianowicie sutannę, którą prawowity zwyczaj i przepis Ordynarjusza uznał za właściwą dla stanu kapłańskiego.

Nadto też sama św. Kongregacja surowo upomina kapłanów, ażeby święcie zachowali również przepis Kan. 811 § 1: „Kapłan, zamierzający odprowadzać Mszę św., ma być ubrany w szatę stosowną, aż do stóp sięgającą“. Baczyć również należy, iżby kapłani podczas publicznego udzielania Sakramentów św. byli także ubrani w suknię duchowną; proboszczowie i rządcy kościołów w swych świątyniach niech nie dopuszczają do ołtarza kapłanów, chcących odprowadzić Mszę św., jeśliby stosownie do przepisu, zawartego w kan. 804 § 2, nie byli w szatę duchowną odziani, mianowicie w szatę, o której mowa w kan. 811 § 1.

Ażeby zaś niniejszy dekret przez wszystkich, kogo to dotyczy, ściśle był przestrzegany, też sama św. Kongregacja poleca tę sprawę szczególnej pilności i czujności Ordynarjuszów, którzy, gdyby tego zasłała potrzeba, względem nieposłusznych niech zastosują kary wyszczególnione w kan. 136 § 3, 188 n. 7, 2379 Kod. Pr. Kan.

Bez względu na wszelkie inne przeciwnie rozporządzenia.

Dano w Rzymie z Sekretarjatu tejsze Kongregacji dnia 28 lipca 1931 r.

(L. † S.)

I. Kard. Serafini, Prefekt

I. Bruno, Sekretarz

Pontificia Commissio ad Codicis canones authentice interpretandos.

Responsa ad Proposita dubia.

Emmi Patres Pontificiae Commissionis ad Codicis canones authentice interpretandos, propositis in plenario coetu quae sequuntur dubiis, responderi mandarunt ut infra ad singula:

I. DE ULTIMIS SACRAMENTIS MINISTRANDIS.

D. An canon 514 § 1 ita intelligendus sit ut in religione clericali Superioribus ius et officium sit omnibus, de quibus in eodem canone, extra religiosam domum aegrotis Eucharisticum viaticum et Extremam Unctionem ministrandi.

R. *Affirmative*, si agatur de religiosis professis vel novitiis, firmo tamen praescripto canonis 848; secus *negative*.

II. DE AETATE CONFIRMANDORUM.

D. An canon 788 ita intelligendus sit ut Sacramentum confirmationis in Ecclesia latina ante septimum circiter aetatis annum conferri non possit nisi in casibus, de quibus in eodem canone.

R. *Affirmative*.

III. DE CAUSIS MATRIMONIALIBUS.

D. An vi canonis 1989 eadem causa matrimonialis, ab uno tribunali iudicata, ab alio tribunali eiusdem gradus iterum iudicari possit.

R. *Negative*.

IV. DE DECLARATIONE NULLITATIS MATRIMONII.

D. I. Utrum *par certitudo*, de qua in canone 1990, haberi possit tantum ex certo et authentico documento, an etiam ex alio legitimo modo.

II. Utrum *citatio partium*, de qua in canone 1990, facienda sit ante declarationem nullitatis matrimonii.

R. Ad I. *Negative* ad primam partem, *affirmative* ad secundam.

Ad II. *Affirmative*.

Datum Romae, e Civitate Vaticana, die 16 mensis Iunii anno 1931.

(L. S.)

P. Card. Gasparri, Praeses

I. Bruno, Secretarius

RESPONSA AD PROPOSITA DUBIA.

Emmi Patres Pontificiae Commissionis ad Codicis canones authentice interpretandos, propositis in plenario coetu quae sequuntur dubiis, responderi mandarunt ut infra ad sindula:

I. DE CELEBRATIONE MATRIMONII.

D. An *ad physicam parochi vel Ordinarii absentiam*, de qua in interpretatione diei 10 Martii 1928 ad canonem 1098, referendus sit etiam casus, quo parochus vel Ordinarius, licet materialiter praesens in loco, ob grave tamen incommodum celebrationi matrimonii assistere nequeat requirens et excipiens contrahentium consensum.

R. *Affirmative*.

II. DE MATRIMONIIS ACATHOLICORUM.

D. Utrum interpretatio diei 20 Iulii 1929 ad canonem 1099 § 2 sit declarativa an extensiva.

R. *Affirmative* ad primam partem, *negative* ad secundam.

III. DE PROCESSU INFORMATIVO IN CAUSIS SERVORUM DEI.

D. An canon 2039 § 1 sit ita intelligendus ut competens sit ad processum infor-

mativum in causis Servorum Dei instruendum etiam Ordinarius loci, in quo testes utiliter examinandi sunt.

R. Standum praescripto eiusdem canonis 2039 § 1, seu *negative*.

Datum Romae, e Civitate Vaticana, die 25 mensis Iulii anno 1931.

(L. S.)

P. Card. Gasparri, Praeses

I. Bruno, Secretarius

Materiał do schematyzmu

na rok 1932 przygotowują PT. XX. Proboszczowie i Przełożeni zakonni do 15 listopada b. r. Wykazy i daty winny być dokładne i wierne; po zestawieniu materiału — należy go przesać PT. Urzędowi Dziekańskiem, którzy przepatrzą wykazy i prześlą je do Kuryi Biskupiej w terminie do końca listopada b. r.

W Tarnowie, dnia 10 października 1931.

Ks. Roman Sitko
kanclerz

† *LEON Bp.*